# Televiestintäneuvosto 6.12.2024

Kokous

Televiestintäneuvosto 6.12.2024

**Neuvosto kokoontui televiestintäministerien kokoonpanossa 6.12.2024. Neuvostossa ei ollut lainsäädäntöasioita.**

**Neuvosto hyväksyi päätelmät EU:n kyberturvallisuuvirasto ENISAsta sekä päätelmät Euroopan digi-infrastruktuuritarpeisiin vastaamista koskevasta valkoisesta kirjasta. ENISA-päätelmät eivät juuri herättäneet keskustelua, mutta digitaalisesta infrastruktuurista useampi jäsenvaltio mukaanlukien Suomi kertoi lyhyesti painopisteistään.**

**Neuvosto kävi periaatekeskustelun aiheella ”Digitaalinen vuosikymmen 2030 -ohjelman tavoitteet ja päämäärät viimeaikaisten teknologisten muutosten valossa”. Komissio oli avoin päivityksille, mutta sen ei tule tarkoittaa kunnianhimon tason alentamista. Suurin osa jäsenvaltioista tuki ohjelman päivitystä, mutta muutama jäsenvaltio kuitenkin suhtautui siihen varauksellisemmin. Jäsenvaltiot esittivät omia ideoitaan uusiksi tavoitteiksi.**

**Epävirallisella lounaalla ministerit keskustelivat Kansainvälisen televiestintäliiton apulaispääsihteerin kanssa tavoista vahvistaa EU:n ja Kansainvälisen televiestintäliiton yhteistyötä.**

**Muissa asioissa Kansainvälisen televiestintäliiton apulaispääsihteeri tiedotti viimeaikaisista tapahtumista liitossa. Komissio tiedotti Kansainvälisen televiestintäliiton maailman televiestintäalan standardointiyleiskokouksesta, digitaalialan kansainvälisistä aloitteista, verkkovierailuista EU:n jäsenehdokasmaiden kanssa sekä tutkimuksesta postialan tulevaisuudesta. Puheenjohtaja tiedotti tekoälyä ja ihmisoikeuksia, demokratiaa ja oikeusvaltioperiaatetta koskevasta Euroopan neuvoston puiteyleissopimuksesta sekä järjestämistään digitaaliasioihin liittyvistä toimista ja tapahtumista. Itävalta tiedotti digitaitojen viitekehyksestänsä, Ranska tulevasta tekoälyhuippukokouksestaan, Kreikka tiedotti kansallisesta strategiastaan alaikäisten suojelusta verkossa, Alankomaat (Suomi ja useat muut jäsenvaltiot tukivat aloitetta) tarpeesta keskustella paremmasta digisääntelystä etenkin pienten ja keskisuurten yritysten näkökulmasta ja Puola tiedotti puheenjohtajuuskautensa työohjelmasta.**

**Muut kuin lainsäädäntöasiat**

**9. Päätelmät ENISAsta**
*Hyväksyminen*

**Puheenjohtaja** kertoi neuvoston valmistelleen päätelmät EU:n kyberturvallisuusvirasto ENISAsta. Viime vuosina EU:n kyberturvallisuusekosysteemi on merkittävästi muuttunut. ENISAlla on tärkeä

rooli jäsenvaltioiden ja EU-instituutioiden tukemisessa. Päätelmissä kuvataan jäsenvaltioiden kokemuksia ENISAn toiminnasta sekä odotuksia sille. Puheenjohtaja nosti esille lisääntyneen EU-sääntelyn ja lisääntyneet uhat. Tämä vaatii riittävää resursointia, tehtävien priorisointia sekä toimivaa yhteistyöstä muiden kyberturvallisuustoimijoiden kanssa. Puheenjohtaja mainitsi lisäksi EU-tason kyberturvallisuussertifioinnin, keskitetyn raportointialustan, yhteisen tilannetietoisuuden ja yhteiset reaktion kyberpoikkeamiin. Neuvosto esittää, että komissio ottaa neuvoston suositukset huomioon päivittäessään kyberturvallisuusasetusta.

**Komissio** (varapuheenjohtaja Virkkunen) totesi ENISAlla olevan keskeinen rooli uuden kyberturvallisuussääntelyn toimeenpanossa. Päätelmät tukevat komissiota kyberturvallisuusasetuksen päivitystyössä. Siinä yhteydessä mietitään myös sertifiointiprosessin yksinkertaistamista ja nopeutusta. Päätelmissä hyvää on muun muassa EU-tason tilannetietoisuuden merkityksen alleviivaaminen. Niinistön raportissa on hyvää pohjaa sotilas- ja siviilivalmiuden parantamiseen, ja raportin tulisi ohjata tulevia toimia. Tarvitaan yhteistyötä komission, jäsenvaltioiden ja EU-virastojen kesken. Koordinoidusta reagoinnista laajamittaisiin kyberturvallisuuspoikkeamiin ja -kriiseihin annetun komission suosituksen (cyber blueprint) uudistus on tähän mahdollisuus. Päätelmissä on hyvä painotus sääntelyn yksinkertaistamiseen. Tämä on tärkeää etenkin poikkeamaraportoinnissa. Komissio on identifioimassa päällekkäisyyksiä sekä tapoja vähentää hallinnollista taakkaa ja byrokratiaa. Toimien tulee olla yritys- ja innovaatioystävällisiä.

Vain muutama **jäsenvaltio** käytti puheenvuoron. Päätelmiä tuettiin, mutta jäsenvaltiot toivat esille omia painopisteitään. Yhteistyön merkitys sekä kapasiteetin lisääminen toistuivat puheenvuoroissa. Toisaalta muistutettiin päällekkäisyyksien välttämisen tärkeydestä. **Romania** kertoi presidentinvaalien vaikuttamiskampanjasta, mitä **komissio** myös kommentoi.

**Puheenjohtaja** totesi neuvoston hyväksyneen päätelmät.

**10. Päätelmät Euroopan digi-infrastruktuuritarpeisiin vastaamista koskevasta valkoisesta kirjasta**
*Hyväksyminen*

**Puheenjohtaja** esitteli päätelmät. Viime vuosina sähköisen viestinnän sektori on muuttunut. Teknologialla on keskeinen merkitys EU:n kilpailukyvylle. Päätelmissä kuvataan tapahtunutta kehitystä EU-tasolla ja esitetään näkemyksiä innovaatioiden edistämisestä, turvallisuuden ja toimintavarmuuden varmistamisesta, reilun kilpailun edistämisestä sekä investointien saamisesta digitaaliseen infrastruktuuriin.

**Komissio** peräänkuulutti toimimisen tärkeyttä. Pitää olla kunnianhimoinen ja päästä yhteisymmärrykseen laajemmasta konnektiviteettivisiosta, joka vahvistaa kilpailukykyä sekä parantaa varautumista ja turvallisuutta. EU:lla tulee olla johtava asema turvallisissa ja älykkäissä verkoissa ja etenkin 6G:ssa. Viestintäyhteydet ovat keskeisiä myös EU:n pilvi- ja tekoälykapasiteettien kasvattamiseksi. Tämän takia komissio aikoo toteuttaa ”digiverkkosäädöksen” (Digital Networks Act) sekä säädöksen pilvipalveluiden ja tekoälyn kehittämisestä (EU Cloud and AI Development Act). Lisäksi viimeaikaisten tilanteiden takia on kiinnitettävä enemmän huomiota merikaapeleihin – sisältäen mahdolliset yhteiset aloitteet. Merikaapelihankkeita on rahoitettu Verkkojen Eurooppa -ohjelmasta (CEF Digital). Viimeaikaisten tapahtumien vuoksi komissio arvioi uudelleen rahoitusprioriteetteja. Lisätoimia tarvitaan: investointeja fokusoidaan eurooppalaisen intressin merikaapelihankkeisiin sekä huolto- ja korjauskyvykkyyteen, uhkien havainnointia tulee parantaa (meritietojen keruu ja analysointi), tulee parantaa koordinoitua vastaamista ja palautumista (tarvitaan moderni huolto- ja korjauslaivasto), on tärkeä jatkaa työtä hybridi-työkalupakin parissa sekä tarvitaan parempaa yhteistyötä NATOn kanssa.

Noin puolet **jäsenvaltioista** piti puheenvuoron. Jäsenvaltiot pitivät päätelmiä tasapainoisina. Viestintäyhteyksien merkitys EU:n kilpailukyvylle tunnustettiin. Monet toivat esille kilpailun merkitystä telemarkkinoilla, sillä se tuo investointeja ja hyödyttää kuluttajia. Teleyritysten yhdistymisten edistämiseen oltiin siksi laajasti varauksellisia. Yksittäisissä puheenvuoroissa kuitenkin suhtauduttiin myönteisesti

euroopanlaajuisiin teleyrityksiin. Useammassa puheenvuorossa tuotiin esille turvallisten ja toimintavarmojen viestintäyhteyksien merkitystä mukaan lukien merikaapelit. Taajuuspolitiikan merkitys ja jäsenvaltioiden toimivalta siinä nousi esille muutamassa puheenvuorossa. Useampi jäsenvaltio muistutti säädösehdotusten tarvitsevan kattavat vaikutusarviot. Jäsenvaltiot toivat esille myös muita yksittäisiä prioriteettejaan.

**Suomi** tuki päätelmiä. Suomi tuki komission viestiä merikaapeleista. Korkealaatuinen ja turvallinen digitaalinen infrastruktuuri on keskeistä EU:n kilpailukyvylle. EU:n politiikan tulee olla tulevaisuuteen suuntautunutta. Tässä yhteydessä Suomi toi esille digitaalisen infrastruktuurin (mukaan lukien seuraavan sukupolven mobiiliteknologiat) leviämisen koko EU-alueelle, tehokkaan ja tulevan kehityksen huomioon ottavan taajuuspolitiikan sekä sen, että telemarkkinasääntelyn uudistuksen tulee perustua kattaviin vaikutusarvioihin.

**Puheenjohtaja** totesi neuvoston hyväksyneen päätelmät.

**11. Digitaalinen vuosikymmen 2030 -ohjelman tavoitteet ja päämäärät viimeaikaisten teknologisten muutosten valossa**
*Periaatekeskustelu*

**Puheenjohtaja** esitteli tausta-asiakirjan, jonka se oli laatinut keskustelulle. Puheenjohtaja esitti jäsenvaltioille seuraavat kysymykset:

1. Teknologinen kehitys ja digitaalisen vuosikymmenen tavoitteet: Tulisiko EU:n muuttaa tavoitteitaan vuonna 2026, kun otetaan huomioon nopea teknologinen kehitys, esimerkiksi 6G:n ja tekoälyn saralla, sekä pilvilaskennan lisääntyvä käyttö mahdollistavana teknologiana? Miten voidaan varmistaa, että Eurooppa pysyy teknologisen innovaation etujoukoissa, samalla kun säilytetään realistiset, saavutettavissa olevat tavoitteet?
2. Tutkimus, innovaatiot ja standardisointi: Miten EU voi vahvistaa tutkimuksen, innovaatioiden ja standardisoinnin välistä kytköstä nousevissa teknologioissa, kuten 6G ja tekoäly, pysyäkseen teknologisen innovaation etujoukoissa? Miten Eurooppa voisi asemoida itsensä paremmin suhteessa globaaleihin kilpailijoihin johtavissa kärkiteknologioissa ja niiden käyttöönotossa sekä puolustaa paikkansa globaalissa digitaalisessa ekosysteemissä?
3. Kestävyys ja digitaalinen infrastruktuuri: Millä keinoilla EU voi varmistaa, että digitaalisen infrastruktuurin tavoitteet sopivat yhteen kestävyystavoitteiden kanssa?

**Komissio** on sitoutunut siihen, että 2030 tavoitteet saavutetaan ja että tapahtuneet muutokset otetaan huomioon. Tämän ei pidä kuitenkaan vähentää kunnianhimon tasoa ja edelleen tulee keskittyä yhteisesti hyväksytyn vision saavuttamiseen. Kansalliset erityispiirteet otetaan kuitenkin huomioon. Monista tavoitteista ollaan jäljessä, mikä on ongelma. Ympäristö- ja kestävyysnäkökulmat tulee myös ottaa huomioon. Eurooppa-neuvosto on pyytänyt komissiolta ehdotuksia kesäkuuhun 2025 mennessä siitä, miten EU:n teknologisia kyvykkyyksiä parannetaan ja digisiirtymää nopeutetaan. Tässä digitaalisen vuosikymmenen ohjelma auttaa digistrategiana. Mahdollisia päivityskohteita: teknologinen johtajuus ja suvereniteetti, kybertuvallisuus ja kestävyys. Lisäksi tärkeää on hallinnollisen taakan seuraaminen ja digityökalujen vaikutukset kansalaisten elämään. Sähköisen identiteetin käyttöönottoa tulee seurata tarkasti. Lopuksi komissio painotti kunnianhimoisten kansallisten tiekarttojen tärkeyttä. Digitaalisen vuosikymmenen lautakunnalla on tärkeä rooli hallinnoinnissa, politiikkakeskustelussa, parhaiden käytäntöjen jakamisessa ja sektorikohtaisten asiantuntijaryhmien hyödyntämisessä.

**Jäsenvaltiot** kävivät periaatekeskustelun. Suurin osa jäsenvaltioista tuki ohjelman päivitystä – ainakin kunhan vaikutusarviot on tehty –, mutta muutama jäsenvaltio kuitenkin suhtautui siihen varauksellisemmin. Muutoin jäsenvaltiot kertoivat kukin omista painopisteistään ja ajatuksistaan. Lisäksi useampi jäsenvaltio nosti puheenvuorossaan kysymysten ulkopuolelta esille merikaapelit ja digitaalisen infrastruktuurin toimintavarmuuden tärkeyden. Uusiksi tavoitteiksi digitaalisen vuosikymmenen ohjelmaan esitettiin muun muassa 6G:ta ja muuta uutta teknologiaa, teknologista suvereniteettia, kyberturvallisuutta sekä digilukutaitoa tekoälyn aikakaudella. Innovaatioiden edistämiseksi tuotiin esille muun

muassa hallinnollisen taakan vähentämistä, sääntelyn yksinkertaistamista ja sääntelyhiekkalaatikoita, rahoituksen kohdistamista strategisesti, kaupallistamisen tärkeyttä tutkimus-, kehitys- ja innovaatiotoiminnan yhteydessä, julkisen ja yksityisen sektorin yhteistyöhankkeita sekä osaajien riittävän määrän varmistamista. Standardien ja standardointityöhön osallistumisen merkitystä tuotiin esille. Kestävyyden edistämistä pidettiin tärkeänä. Esille nostettiin muun muassa datakeskusten energiatehokkuus sekä älykkäät hallinnointijärjestelmät. Muutamassa puheenvuorossa nousi esille myös energiansaannin turvaaminen.

**Suomi** totesi, että digitaalisen infrastruktuurin turvallisuus ja toimintavarmuus sisältyvät digitalisaatiotavoitteisiin. Itämeren tapahtumat osoittavat varautumisen merkityksen. Varautumisen tärkeys on myös presidentti Niinistön raportin viesti. Suomi on luonut toimintatavat merikaapelirikkoihin, ja C-Lion1-kaapelin katkeamisen käytännön vaikutukset olivat minimaaliset. Ensimmäisessä kysymyksessä Suomi toi esille tavoitteiden asettamisen strategisesti, oikean tasapainon löytämisen kunnianhimon ja joustavuuden välillä, uudeksi tavoitteeksi eurooppalaisten supertietokoneiden määrän kymmenen kärjessä, tekoälytehtaiden huomioon ottamisen, julkisen ja yksityisen pilvi-infrastruktuurin kehityksen seuraamisen sekä televiestintäteknologioiden kehityksen (kuten 6G) ottamisen huomioon. Toiseen kysymykseen Suomi esitti vastaukseksi tarpeen olla strateginen rahoituksen kanssa (edelläkävijyysalat, yhteys EU-sääntelyn täytäntöönpanoon) sekä eurooppalaisen ja kansainvälisen standardointityön merkityksen. Kolmanteen kysymykseen Suomi toi esille kestävyysnäkökulman huomioon ottamisen digitaalisen infrastruktuurin aloitteissa, uusien indikaattorien tarpeen digitalisaation ja viestintäteknologian ympäristövaikutuksista sekä vähähiilisten ratkaisujen kaupallisen merkityksen EU:lle.

**Puheenjohtaja** totesi neuvoston käyneen periaatekeskustelun.

***

Lounaalla ministerit keskustelivat epävirallisesti Kansainvälisen televiestintäliiton apulaispääsihteerin kanssa tavoista vahvistaa EU:n ja Kansainvälisen televiestintäliiton yhteistyötä.

## 12. Muut asiat

Neuvosto otti tiedoksi seuraavat muut asiat.

**a) Viimeaikaiset tapahtumat Kansainvälisessä televiestintäliitossa**
*Tiedotus*

Kansainvälisen televiestintäliiton (ITU) **apulaispääsihteeri Lamanauskas** kertoi liiton työstä. Asiakohta ei ollut julkinen.

**b) Kansainvälisen televiestintäliiton maailman televiestintäalan standardointiyleiskokous (WTSA-24)**
*Komission tiedotusasia*

**Komissio** kertoi maailman televiestintäalan standardointiyleiskokouksen tuloksista. Asiakohta ei ollut julkinen.

**c) Digitaalialan kansainväliset aloitteet: tilannekatsaus**
*Komission tiedotusasia*

**Komissio** kertoi ajankohtaisista digitaalialan asioista kansainvälisillä foorumeilla. Asiakohta ei ollut julkinen.

**d) Tekoälyä ja ihmisoikeuksia, demokratiaa ja oikeusvaltioperiaatetta koskeva Euroopan neuvoston puiteyleissopimus**
*Puheenjohtajavaltion tiedotusasia*

**Puheenjohtaja** kertoi tekoälyä ja ihmisoikeuksia, demokratiaa ja oikeusvaltioperiaatetta koskeva Euroopan neuvoston puiteyleissopimuksesta. Asiakohta ei ollut julkinen.

**e) Huippukokous tekoälytoiminnasta (Pariisi, 10.–11. helmikuuta 2025)**
*Ranskan tiedotusasia*

**Ranska** kertoi 10.-11.2.2025 Pariisissa pidettävästä tekoälyhuippukokouksesta. Kokous on jatkoa Ison-Britannian ja Korean huippukokouksille. Huippukokouksen teemaa on kuitenkin laajennettu turvallisuuskysymyksistä myös muihin teemoihin: yleinen etu, työn tulevaisuus, innovaatiot ja kulttuurisektori, luottamus sekä hallintomalli. Kutsuttujen valtioiden joukko on myös aiempaa laajempi. Esimerkiksi kaikki EU:n jäsenvaltiot on kutsuttu.

Yksittäiset **jäsenvaltiot** ja **komissio** kiittivät Ranskaa huippukokouksen järjestämisestä ja siitä, että kaikki jäsenvaltiot on kutsuttu. Huippukokous on mahdollisuus esitellä EU:n lähestymistapaa tekoälyyn.

**f) Verkkovierailut EU:n jäsenehdokasmaiden kanssa (erityisesti Ukraina, Moldova, Georgia ja Länsi-Balkanin alue)**
*Komission tiedotusasia*

**Komissio** kertoi verkkovierailupolitiikasta EU:n jäsenehdokasmaiden kanssa. Asiakohta ei ollut julkinen.

**g) Tutkimus postialan tulevaisuudesta**
*Komission tiedotusasia*

Komissio esitteli tilaamansa tutkimuksen postialan tulevaisuudesta. Asiakohta ei ollut julkinen.

**h) Puheenjohtajavaltio Unkarin järjestämät digitaaliasioihin liittyvät toimet ja tapahtumat**
*Puheenjohtajavaltion tiedotusasia*

**Puheenjohtaja** kertoi kaudellaan järjestämistään digitaaliasioiden tapahtumista. Asiakohta ei ollut julkinen.

**i) Itävaltalainen digitaitojen viitekehys**
*Itävallan tiedotusasia*

**Itävalta** esitteli kansallisen digitaitojen viitekehyksensä. Sen tarkoituksena on tukea kansalaisia, yrityksiä ja koulutuslaitoksia lisäämään digitaitoja. Viitekehys on linjassa EU-toimien kanssa.

**j) Kreikan kansallinen strategia alaikäisten suojelusta verkossa**
*Kreikan tiedotusasia*

**Kreikka** kertoi kansallisesta strategiastaan alaikäisten suojelusta verkossa. Alaikäiset kohtaavat verkossa erilaisia uhkia, kuten datan keruu, profilointi, addiktiivisuus ja manipulointi. Tämä kaikki tapahtuu ilman alaikäisten tai heidän huoltajiensa tietoisuutta.

Esittely herätti lyhyen keskustelun. Puheenvuoron pitäneet **jäsenvaltiot** pitivät lasten suojelua verkossa tärkeänä. Keinoina nousi esille esimerkiksi iänvarmistus. Osa odotti EU:n puuttuvan asiaan komissaarien tehtävänantokirjeissä mainitulla ”digireiluussäädöksellä” (Digital Fairness Act). Toisaalta mainittiin olemassa oleva digipalvelusäädös, riskiperusteisuus sääntelyperiaatteena sekä lapsi-käsitteen epäyhtenäisyys. **Komissio** totesi lasten suojelun olevan sillekin prioriteetti. Olemassa olevan sääntelyn täytäntöönpano on tärkeää. Sääntelyn tulee olla suhteellista ja riskiperusteista. Iänvarmistus on keskeinen keino. Komissio on kehittämässä siihen teknistä ratkaisua, ja sähköisen identiteetin sääntelyä on annettu. Komissio tekee EU:n laajuisen tutkimuksen sosiaalisen median vaikutuksesta käyttäjien mielenterveyteen sekä toimintasuunnitelman verkkokiusaamista vastaan. Jotta toimet olisivat tehokkaita, tarvitaan yhteisiä ratkaisuja.

**k) Parempi digitaalinen sääntely pk-yrityksille EU:ssa: tilannekatsaus ja toimet**
*Alankomaiden, Belgian, Irlannin, Kreikan, Ruotsin, Saksan, Slovakian, Suomen ja Viron tiedotusasia*

**Alankomaat** kertoi, että kilpailukykyneuvostossa on keskusteltu paremmasta sääntelystä. Vastaava keskustelu tarvittaisiin televiestintäneuvostossa digitaalisesta sääntelystä. Keskustelussa olisi olla etenkin pienten ja keskisuurten yritysten näkökulma. Alankomaat totesi komission parhaillaan kartoittavan digisääntelyä ja sen vaikutuksia. Alankomaat ehdotti, että tässä työssä voitaisiin hyödyntää muun muassa säännöllisiä keskusteluja pienten ja keskisuurten yritysten kanssa sekä kerätä esimerkkejä täytäntöönpanovaiheessa vaikeuksia tuottaneista asioista.

Usea **jäsenvaltio** (mukaan lukien Suomi) oli etukäteen ilmoittanut tuestaan aloitteelle. Esittelyä seuranneessa keskustelussa muutama muu jäsenvaltio liittyi tukijoiden joukkoon. **Komissio** totesi sääntelyn yksinkertaistamisen olevan yksi sen prioriteeteista. Komissio tekee digisääntelyn tilannearvion, jossa tavoitteena on karsia päällekkäisyyksiä ja turhaa byrokratiaa. Komissio pitää sääntelyn innovaatioystävällistä täytäntöönpanoa tärkeänä. Nämä tulokulmat ohjaavat myös olemassa olevan sääntelyn määräaikaistarkasteluja, joita on vuonna 2025 tulossa esimerkiksi kyberturvallisuusasetuksesta ja sähköisen viestinnän direktiivistä. Tärkeä keino vähentää yritysten hallinnollista taakkaa on myös EU:n digitaalisen lompakon laajentaminen yrityksille.

**l) Seuraavan puheenjohtajavaltion työohjelma**
*Puolan tiedotusasia*

Puola esitteli työohjelmaansa televiestintä- ja digitalisaatiosektorilla. Asiakohta ei ollut julkinen.

Suomen edustajat
LVM: valtiosihteeri Marjo Lindgren, Petri Lepistö
VNK: Maija Rönkä
EUE: PES Lauri Hirvonen, Tuomas Kaivola

Asiakirjat
16331/24 (esityslista asiakirjaviitteineen)

Liitteet Napsauta tähän ja kirjoita liitteet

Viite Napsauta tähän ja kirjoita viite